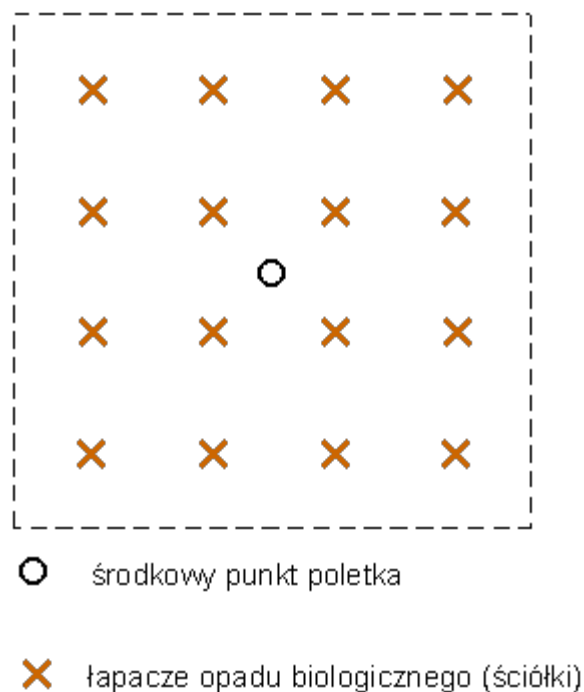

8. PROGRAMY POMIAROWE ZMŚP - wytyczne organizacji sieci pomiarowej

8.10. PROGRAM POMIAROWY G2: CHEMIZM OPADU BIOLOGICZNEGO (ŚCIÓŁKI)

ZALECANA METODYKA:

Lokalizacja stanowisk do opróbowania opadu biologicznego (ściółki) winna być systematyczna lub losowa. Należy unikać subiektywnego umieszczania ich jedynie pod dominującymi okazami drzew, czy też dominującymi gatunkami. Chwytacze ściółki mogą zostać umieszczone na terenie stałego poletka monitoringu gleb (ryc. 8.10.1.) lub też w pobliżu stałych poletek zarówno monitoringu gleb, jak i roślinności (ryc. 8.4.1.).

Ryc. 8.10.1. Rozmieszczenie chwytaczy ściółki w obrębie stałego poletka monitoringu gleb (Manual 1993).

Opad ściółki jest zbierany w chwytacze - worki wykonane z obojętnego (i przepuszczającego wodę) materiału i głębokie na ok. 0,5 m (dla uniknięcia wywiewania materiału). Worki powinny być rozciągnięte na drewnianej ramie o znanej powierzchni (najlepiej w zakresie od 0,25 do 0,5 m²), umieszczonej horyzontalnie i umocowanej do kołków wbitych w grunt. Ramę należy umieścić na wysokości wyższej niż głębokość worka, aby uniknąć przenikania wilgoci. Mogłoby to bowiem przyspieszyć nadmiernie procesy rozkładu ściółki.

Chwytacze nie powinno być mniej niż pięć na jednym poletku.

Worki wymienia się późną jesienią przed spodziewanymi opadami śniegu. Zebrany materiał należy przesypać (używając rękawiczek) do dużych papierowych lub foliowych worków i przetransportować do laboratorium. Należy starannie unikać możliwości zanieczyszczeń dymem papierosowym lub z innych źródeł. Z próbki do analiz chemicznych należy wybrać wszystkie igły/liście, zaś pozostały materiał odrzucić. Sortowanie próbek powinno być wykonywane na czystym papierze, płycie szklanej lub z tworzywa sztucznego.

Materiał przeznaczony do analiz należy wysuszyć w 40°C do stałej wagi. Jeżeli preparatyka wstępna nie może być wykonana zaraz po przywiezieniu próbek do laboratorium, winny być one przechowywane w ciemności w temperaturze niższej od 5°C.

Metodyki analiz laboratoryjnych są analogiczne jak w przypadku badania chemizmu gleb (gleb organicznych).

Szczegóły zawarte są w rozdziale 8.6 i w tabeli 4 w załączniku 12.

Wartości poszczególnych parametrów podaje się w stosunku do suchej wagi (105°C).

PARAMETRY POMIAROWE:

program podstawowy

Parametr	Kod	Jednostka - dokładność (ilość miejsc dziesiętnych)	Częstotliwość pomiarów
opad ściółki	LDEP_	g m ⁻² 1	1/rok
siarka ogólna S _{ogól.}	STOT_	mg kg ⁻¹ 0	
azot ogólny N _{ogól.}	NTOT_	mg kg ⁻¹ 0	
fosfor ogólny P _{ogól.}	PTOT_	mg kg ⁻¹ 2	
wapń Ca	CA_	mg kg ⁻¹ 2	
magnez Mg	MG_	mg kg ⁻¹ 2	
sód Na	NA_	mg kg ⁻¹ 2	
potas K	K_	mg kg ⁻¹ 2	
całkowity węgiel organiczny C _{org}	COR_T	mg kg ⁻¹ 0	
mangan Mn	MN_	mg kg ⁻¹ 2	
cynk Zn	ZN_	mg kg ⁻¹ 1	
bor B	B_	mg kg ⁻¹ 3	
miedź Cu	CU_	mg kg ⁻¹ 1	
molibden Mo	MO_	mg kg ⁻¹ 3	
ołów Pb	PB_	mg kg ⁻¹ 3	
kadm Cd	CD_	mg kg ⁻¹ 3	

ZAPIS DANYCH W RAPORCIE:

Pierwsze dwie kolumny zawierają kod podprogramu. Kod medium (kolumny 12-19) określa dominujący gatunek drzewa na poletku pomiarowym (z listy B4 kodów NCC - patrz załącznik 5). "Poziom" (kolumny 22-25) określa wysokość (w cm) umieszczenia chwytacza/y nad powierzchnią terenu. "Skala" (kolumny 32-34) oznacza ilość pojedynczych chwytaczy, z których tworzona jest próbka zbiorcza. W kolumnach daty (26-31) zapisuje się miesiąc poboru próbek. Opad ściółki podaje się jako sumę za okres wystawienia chwytaczy - wskaźnik typu danych = S.